

Lessen van de oorlog

De geschiedenis werkplaats hoofdstuk 3.5

havo 3

Verenigde Naties (VN)

Samenwerken voor vrede

Waarom opgericht (1945)?

- Voorkomen van nieuwe wereldoorlogen
- Samenwerken voor vrede, veiligheid en welvaart
- Het waarborgen van de mensenrechten.

Initiatiefnemers

- Churchill & Roosevelt

Belangrijk verschil met Volkenbond

- VN kreeg meer macht
- Grote landen kregen de leiding

Veiligheidsraad

- 15 lidstaten
- Mag:
  - Strafmaatregelen opleggen
  - Vredestroepen sturen
- De 5 leden (VS, Rusland, Groot-Brittannië, Frankrijk, China) hebben een **vetorecht**.
- Dat betekent:
  - Als één van deze vijf tegenstemt, gaat het besluit niet door.
- Zij kunnen dus besluiten tegenhouden, maar niet zelfstandig opleggen.

Mensenrechten (1948)

Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

- Vrijheid van meningsuiting
- Vrijheid van godsdienst
- Bescherming tegen gebrek
- Bescherming tegen angst

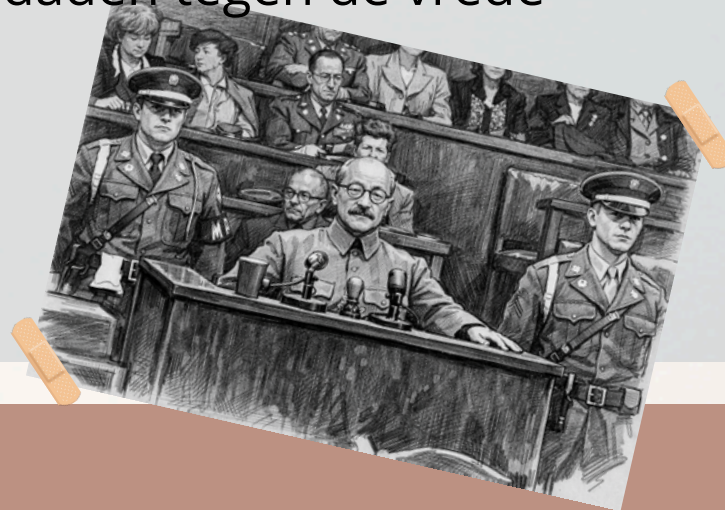
Oorlogsmisdaden bestraft

Nieuw na de oorlog

- Leiders werden persoonlijk berecht
- Internationaal strafrecht toegepast

Soorten misdaden

- Oorlogsmisdaden
- Misdaden tegen de menselijkheid
- Misdaden tegen de vrede

Oorlogstribunalen

Neurenberg (1945-1946)

- 22 nazi-leiders
- 11 doodstraffen (o.a. Seyss-Inquart)

Tokio (1946-1948)

- Japanse leiders
- 7 doodstraffen

Nederland

- Bijzondere rechtbanken
- NSB-leider Mussert geëxecuteerd

Herdenken en vieren

Waarom?

- Herdenken van slachtoffers
- Waardering voor vrijheid, democratie en mensenrechten

4 mei – Nationale Dodenherdenking (Nederland)

5 mei – Bevrijdingsdag (Nederland)

8 mei – Duitse capitulatie (Europa)

15 augustus – Nationale Indiëherdenking (Nederland)

15 augustus – Japanse capitulatie (Buiten Europa)

Verzet in Duitsland – De Witte Roos

- Duitse studenten (Hans & Sophie Scholl)
- Verspreiden pamfletten tegen het naziregime
- Geweldloos verzet

Wat laat dit zien?

- Niet alle Duitsers steunden Hitler
- Zij waren een kleine minderheid
- Hun moed was uitzonderlijk

Nationaal Monument op de Dam

Kenmerken

- 22 meter hoge zuil
- Gebogen muur met 12 urnen
- Aarde uit:
  - 11 Nederlandse provincies
  - Nederlands-Indië

Betekenis

- Herdenking van oorlogsslachtoffers

